

PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASACH IV- VI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego dla klas IV – VI szkoły podstawowej został opracowany zgodnie z założeniami podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej zawartymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (DzU z 2017 r., poz. 356), na podstawie programu nauczania języka polskiego „Między nami. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej w klasach IV-VIII” oraz Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania SP 35 w Tychach.

NARZĘDZIA POMIARU DYDAKTYCZNEGO

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- głośnego czytania
- odpowiedzi ustnej (np. opowiadania wskazanego tekstu)
- testu sprawdzającego znajomość treści lektur i czytanie ze zrozumieniem
- pracy klasowej, wypracowania
- sprawdzianu kontrolnego
- dyktanda
- kartkówki
- recytacji
- zadania domowego

Ponadto ocenie podlegać będą:

- aktywność na lekcji
- czytanie lektur
- praca w grupach
- udział w konkursach polonistycznych
- inne formy aktywności (np. zebranie i przedstawienie informacji na określony temat, przygotowanie pomocy dydaktycznej)

ZASADY PRZEPROWADZANIA RÓŻNYCH FORM KONTROLI OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

1. Praca klasowa i sprawdzian powinny być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone wpisem do dziennika lekcyjnego. Nauczyciel powinien oddać sprawdzone prace i sprawdziany w ciągu dwóch tygodni.

2. **Test sprawdzający czytanie ze zrozumieniem** powinien być zapowiedziany minimum trzy dni przed datą jego przeprowadzenia; obowiązuje wpis do dziennika lekcyjnego. Nauczyciel jest zobowiązany sprawdzić i oddać test w ciągu dwóch tygodni.

3. **Dyktando** winno być poprzedzone powtórzeniem zasad pisowni oraz ćwiczeniami praktycznymi i zapowiedziane minimum trzy dni przed datą jego przeprowadzenia; obowiązuje wpis do dziennika lekcyjnego. Nauczyciel jest zobowiązany oddać poprawione dyktanda w ciągu tygodnia.

4. **Kartkówka i odpowiedź ustna** nie wymagają uprzedzenia uczniów oraz wpisu do dziennika lekcyjnego, obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji lub treść i problematykę omawianej lektury. Kartkówka ze znajomości lektury może być przeprowadzona w formie testu. Nauczyciel powinien sprawdzić i oddać kartkówki w ciągu tygodnia.

5. **Recytację** poprzedza minimum (w zależności od trudności i długości tekstu) tygodniowy okres na jej przygotowanie; obowiązuje wpis do dziennika lekcyjnego.

6. **Wypracowanie** w dłuższej formie wypowiedzi uczeń realizuje w ciągu jednego tygodnia (w wyjątkowych przypadkach nauczyciel może przedłużyć ten termin). Nie obowiązuje wpis do dziennika lekcyjnego. Nauczyciel powinien oddać sprawdzone wypracowania w ciągu dwóch tygodni.

7. **Zadanie domowe** polegające na wykonaniu ćwiczeń z podręcznika, udzieleniu krótkiej odpowiedzi (pisemnej lub ustnej) na zadane pytanie, sformułowaniu krótkiej wypowiedzi na zadany temat, przeczytaniu poleconego tekstu z podręcznika itp. uczeń wykonuje na następnej lekcji. Nauczyciel może wyznaczyć dłuższy termin na wykonanie bardziej czasochłonnego zadania domowego (np. przeczytanie dłuższego tekstu w podręczniku).

UWAGA ! Nie zaleca się wyznaczania terminu przeprowadzania jakiejkolwiek formy kontroli wiadomości i umiejętności ucznia na pierwszy dzień po przerwie świątecznej lub feriach. Jednak ze względu na specyfikę przedmiotu można ustalić na ten czas termin omówienia lektury!

KRYTERIA OCENIANIA

1. Do wymienionych wyżej narzędzi pomiaru dydaktycznego stosuje się następujące kryteria oceniania:

- praca klasowa, wypracowanie, opowiadanie ustne, recytacja – zgodnie z nacobezu podanym przez nauczyciela

- sprawdzian, test, kartkówka – kryterium według skali procentowej na podstawie wzoru : liczba zdobytych punktów x 100/ maksymalna ilość punktów = %

100 % => ocena celująca (skrót cel)

99 % - 90 % => ocena bardzo dobra (skrót bdb)

89 % - 75 % => ocena dobra (skrót db)

74 % - 50 % => ocena dostateczna (skrót dst)

49 % - 30 % => ocena dopuszczająca (skrót dop)

29 % - 0 % => ocena niedostateczna (skrót ndst)

- dyktando – liczba popełnionych błędów
- odpowiedź ustna, zadanie domowe – kryterium opisowe (ustne)

2. Ocena śródroczna i roczna **nie jest średnią arytmetyczną** wszystkich ocen, **lecz średnią ważoną**; każdej ocenie przypisana jest **waga od 1 do 5**.

5 – sprawdziany, testy z lektur i na czytanie ze zrozumieniem, prace klasowe, wypracowania

4 – kartkówki, dyktanda, odpowiedzi ustne, recytacja, głośne czytanie, udział w konkursach

3 – zadania domowe, aktywność na lekcji

2 – praca w grupie

1 – inna ocena np. zadanie rysunkowe

3. Uczniom posiadającym opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dostosowuje się wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami poradni.

ZASADY POPRAWIANIA OCEN NIEDOSTATECZNYCH

1. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej.

2. Pracę klasową, wypracowanie i sprawdzian uczeń może poprawić po lekcjach w ciągu dwóch tygodni. Termin ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem. Nieprzystąpienie do poprawy w wyznaczonym terminie wiąże się z utratą jej możliwości (w razie braku powodów).

3. Ocenę niedostateczną z recytacji uczeń może poprawić na następnej lekcji. W wyjątkowych sytuacjach (np. długi i trudny tekst) nauczyciel może wyznaczyć inny termin.

4. Poprawa ocen pozytywnych (także z innych form kontroli osiągnięć ucznia), które nie satysfakcjonują ucznia, zależy od decyzji nauczyciela polonisty.

UWAGA ! Uczeń może poprawiać ocenę niedostateczną tylko jeden raz.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.

2. Na ocenę końcową większy wpływ mają oceny cząstkowe z **prac klasowych, sprawdzianów, testów, dyktand i kartkówek** niż oceny za pozostałe formy aktywności ucznia (np. zadania domowe).

3. Braki w zeszycie wynikłe z **nieobecności** ucznia w szkole oraz wszelkie zaległości z tego powodu powinny być uzupełnione na bieżąco.
4. Jeżeli uczeń w wyznaczonym terminie nie wykonał pisemnej pracy domowej w dłuższej formie wypowiedzi (**wypracowanie**), nie przeczytał obowiązkowej **lektury**, nie przygotował **recytacji** poezji lub fragmentu prozy, wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną. Zasady poprawy oceny niedostatecznej za wypracowanie i recytację – patrz wyżej.
5. Jeżeli uczeń nie odrobił **zadania domowego** w formie pisemnej lub ustnej (**odpowiedź ustna**), nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku znakiem („ - „) . Pięć minusów równych jest ocenie niedostatecznej. **Dwa razy w półroczu** uczeń ma prawo zgłosić **nieprzygotowanie** do zajęć z powodu braku zadania zapowiedzianego dzień wcześniej.
6. Za **aktywność na lekcji** uczeń może zostać nagrodzony przez nauczyciela plusem („ + „), który zostaje wpisany do dziennika. Pięć plusów równa się ocenie bardzo dobrej, siedem – celującej.
7. Za udział w **konkursie** przedmiotowym uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą lub celującą.
8. Inne **formy aktywności** (np. zebranie i przedstawienie informacji na określony temat, przygotowanie pomocy dydaktycznej na lekcję, aktywna praca w zespole) oceniane są w zależności od poziomu trudności zadania (plus, ocena bardzo dobra lub celująca).
9. Jeżeli uczeń, który z **powodu nieobecności** nie przystąpił do pisemnej klasowej formy kontroli wiadomości i umiejętności (**praca klasowa, sprawdzian**), nie przystąpił do niej także w kolejnym wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
10. Uczeń, który z **powodu nieobecności** nie oddał **wypracowania** do sprawdzenia lub nie **recytował** poleconego utworu, powinien jak najszybciej nadrobić zaległości. Termin ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem pierwszego dnia obecności ucznia w szkole.
11. Wszelkie kwestie nieuregulowane przedmiotowym systemem oceniania rozstrzyga nauczyciel.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena celująca

Czytanie:

Czyta płynnie, biegle, wyraziście, uwzględniając akcenty logiczne i uczuciowe.

Wypowiedź ustna:

Wypowiedzi są poprawne językowo, rozbudowane, poszerzone informacjami z innych źródeł.

Prace pisemne:

Pisze prace na temat w odpowiedniej formie. Pisze estetycznie. Stosuje akapity. Prace są poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym, bogate w treść. Stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i złożone, używa wielu określeń. Zna trójdzielną budowę wypowiedzi. Wzbogaca prace

przykładami zaczerpniętymi z samodzielnych przemyśleń.

Odbiór tekstów literackich:

Jak w przypadku warunków na ocenę bdb. Ponadto:

Bardzo często czyta teksty nieobjęte programem nauczania, chętnie wypowiada się na temat tych utworów. Swobodnie „porusza” się w świecie literatury. Często zaskakuje nauczyciela swoją wiedzą i odczytaniem.

Kształcenie językowe:

Jak w przypadku warunków na ocenę bdb. Ponadto:

Sam próbuje dociekać wiedzy z nauki o języku.

Samokształcenie:

Jak w przypadku na ocenę bdb. Ponadto:

Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach. Zawsze służy pomocą koleżeńską.

Ocena bardzo dobra

Czytanie:

Swobodnie czyta nowe teksty. Dokładnie rozumie czytany tekst.

Wypowiedź ustna:

Chętnie bierze udział w dyskusji. Formułuje spójną wypowiedź na różne tematy. Mówi płynnie i precyzyjnie. Uzasadnia własne stanowisko. Szanuje cudzą opinię.

Prace pisemne:

Pisze prace na temat w odpowiedniej formie. Pisze estetycznie. Stosuje akapity. Prace są poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym. Bogate w treść. Stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i złożone, używa wielu określeń. Zna trójdzielną budowę wypowiedzi.

Odbiór tekstów literackich:

Jak w przypadku warunków na ocenę db. Ponadto:

Bardzo często czyta teksty nieobjęte programem nauczania, chętnie wypowiada się na temat tych utworów. Zna wszystkie teksty omawiane na lekcjach. Wykorzystuje informacje z lektur popularnonaukowych. Zna odpowiednie zagadnienia z teorii literatury. Potrafi dostrzec podobieństwa między literaturą a życiem.

Kształcenie językowe:

Nie ma kłopotów z opanowaniem materiału z nauki o języku i potrafi go zastosować w praktyce.

Samokształcenie:

Korzysta z dodatkowych źródeł. Wyraża chęć przygotowania dodatkowej pomocy.

Ocena dobra

Czytanie:

Czyta teksty poprawnie z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych. Rozumie czytany tekst.

Wypowiedź ustna:

Bierze udział w dyskusji. Stara się mówić poprawnie. Popołnia błędy, ale je koryguje. Wypowiedzi są sensowne, kilkuzdaniowe.

Prace pisemne:

Pisze prace estetycznie, w zasadzie bez błędów. Stosuje akapity. Pisze prace na temat z zachowaniem odpowiedniej formy. Stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i złożone, używa wielu określeń. Zna trójdzielną budowę wypowiedzi.

Odbiór tekstów literackich:

Zna treść omawianych tekstów, uczestniczy w dyskusji na ich temat. Wyraża swoją opinię, która jest kilkuzdaniowa.

Kształcenie językowe:

Zna pojęcia gramatyczne i potrafi je wykorzystać w praktyce, choć czasami zdarzają mu się błędy.

Samokształcenie:

–
Korzysta z różnych źródeł informacji.

Ocena dostateczna

Czytanie:

Czyta, ale nie zwraca uwagi na znaki interpunkcyjne i przekręca wyrazy.

Wypowiedź ustna:

Mówi, starając się, by wypowiedzi były poprawne. Popołnia błędy, ale stara się je korygować. Wypowiedzi są krótkie, jednozdaniowe.

Prace pisemne:

Rozróżnia proste formy wypowiedzi. Stosuje zdania pojedyncze nierozwinięte, używa mało

określeń. Pisze prace na temat. Stara się, by teksty były pisane czytelnym, w miarę estetycznym pismem. Rzadko stosuje akapity. Pamięta o trójdzielnej kompozycji.

Odbiór tekstów literackich :

Zna treść omawianych tekstów, rzadko uczestniczy w dyskusji na ich temat; próbuje wyrazić swoje zdanie, ale wypowiedzi są krótkie.

Kształcenie językowe :

Zna podstawowe terminy z zakresu nauki o języku, choć czasami popełnia błędy przy dostosowywaniu ich do przykładów.

Samokształcenie:

Potrafi korzystać z dodatkowych źródeł, takich jak słowniki, encyklopedie.

Ocena dopuszczająca

Czytanie:

Czyta, ale czynność sprawia uczniowi trudności, np. nie zwraca uwagi na znaki interpunkcyjne, przekręca wyrazy, opuszcza je. Nie rozumie wszystkiego, co czyta.

Wypowiedź ustna:

Próbuje wyartykułować efekty swej pracy, ale czyni to z wyraźnymi trudnościami. Wypowiedzi są nieskładne, niepełne, krótkie.

Prace pisemne:

Zapisuje wypowiedzi, ale robi to z błędami. Nie rozróżnia prostych form wypowiedzi. Nie stosuje akapitów. Pisze nieestetycznie.

Odbiór tekstów literackich :

Słabo zna treść omawianych tekstów, nie uczestniczy w dyskusjach na ich temat, nie potrafi sformułować swojego zdania.

Kształcenie językowe :

Terminy i pojęcia z nauki o języku nagminnie myli; często nie potrafi bez pomocy nauczyciela dostosować ich do przykładów.

Samokształcenie:

Czyta lektury. Stara się zadawać pytania. Przejawia chęć do nauki.

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.